

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

sunt ad invicem de peccatis in confessionibus auditis loqui. His adde Confessarium non posse ex noticia in sola confessione habita corrigere complicem pœnitentis; nec faciem alpe-riorem pœnitenti præbere ob peccata in confessione audita. *Ibid. num. 17. & seq.*

16. Confessarius qui in confessione novit sibi insidias parari ab alio, potest se domi continere, aut recedere à loco in quo sibi parantur insidie; modo potest Missam prætermittere, quando per confessionem novit vinum esse veneno infectum, poteritque ob audita in confessione cautior & vigilantior reddi. *Ibid. nu. 27. 28. 29. & 30.*

17. Si Confessarius interrogetur de peccato in confessione audito, non potest respondere juxta interrogantis mentem, licitumque erit ei uti restrictione debita, aut tergiversatione, aut amphibologia. *Ibid. num. 31. & 32.*

18. Si Confessarius certò sciat delictum pœnitentis extra confessionem, & pœnitens rogatus à Confessario nolit peccatum suum manifestare & explicare, debet illum repellere: indignè enim petit absolutionem. *Ib. n. 33.*

A D D I T I O.

Prodere crimina in confessione audita, dum pœnitens non prodatur, non est contra sigillum, unde non frangunt sigillum, qui scelera audita in confessione viris doctis narrant, consilii captandi causa, dum illi pœnitentem agnoscere nequeant. Sigillum frangere numquam licet, ne pro salute quidem totius Reip. Si Confessarius crimen suum in confessione explicare nequeat, sine revelatione peccati in confessione auditi, sileat, donec confessarium habeat qui pœnitentem ignoret.

Cognita extra confessionem non debet Confessarius pœnitenti dicere, sed cavè interroget, & responsis ejus acquiescat, interdum ne interroget quidem, ut si ex alterius confessione crimen ejus agnoscat.

Clemens VIII. anno 1593. sanxit, ne Regularium superiores noticia ex confessione habita, ad externam gubernationem utantur.

Simoniam.

1. Simoniam nomen dedit Simon Magus Dei donum seu Spi;

Spiritum sanctum emere volens, ut illud venderet. Actor 8.
 Simoniam autem est sacrilegium consistens in studiosa voluntate emendi aut vendendi, seu commutandi contractum oneroso, & non gratuito rem sacram seu spirituales, vel spirituali annexam pro temporali. *tom. 1. de Simoniam, disp. 1. q. 1. numer. 1. 2 & 3. Quare*

2. Qui ministerium aliquod spirituale exercet spe lucris, aut ob humanum amorem, vel preces, &c. non committit peccatum simoniam, quia nullum facit contractum onerosum, nec spirituale ministerium exercet tamquam pretium rei temporalis. Intentio quoque decipiendi non inducit simoniam in eo qui pecuniam promittit pro beneficio animo non verè emendi: neque permutatio rei spiritualis cum alia re spirituali: neque is qui consanguineo præbet beneficium propter consanguinitatem, incurrit simoniam labem. Item neque beneficii collatio facta in gratiam, seu petitionem alterius, simoniaca est; secus dicendum de debitore beneficii conferente suo debitori cum pacto ut sibi debitum solvat. Idem valet in conferente beneficium filio iudicis, vel etiam presentante cum pacto absolvendi reum, vel mitigandi poenam vel rigorem justæ sententiæ. *ibid. numer. 4 & seq.*

3. Non committitur simonia contra jus humanum vel divinum, dando beneficium alicui, vel faciendo aliquid spirituale ex metu imminuentis mali, ut ex timore amissionis vitæ, famæ, honoris, lucris cessantis, vel damni emergentis. *ibidem numer. 8.*

4. Pretium quod pro re spirituali tradi solet, & cujus traditione committitur simonia, triplex est, videlicet à manu, à lingua, & ab obsequio. Bona temporalia revocantur ad munus à manu, vel munus à lingua, & munus ab obsequio. Nominè autem *muneris à manu* intellige quælibet bona externa pretio æstimabilia, sive sint mobilia sive immobilia, sive corporalia sive incorporalia. Idem dic de promissionibus, vel obligationibus illorum. Hinc sequitur debitum Ecclesiæ remittentem, ut beneficium obtineat, aut pensionem promittentem vel recipientem, pro beneficii collatione, vel presentatione, simoniam committere. Idem sentiendum de conferente beneficium vel recipiente sub conditione mutui, cum mutuum secum afferat temporalem utilitatem. *ibid. §. 1. numer. 1. & seq.*

5. Præsentatus ad beneficium, simoniæ labem incurrit promittendo præsentatori, aut electoribus se non exacturum decimas, aut promittens Canonicis electoribus remissarum partem præbendæ, &c. Secus si liberè & sine pacto largiatur. *ibid. num. 6.*

6. Per *munus ab obsequio* intellige opus hominis condicens ad utilitatem, seu commodum hominis: quare qui beneficium confert cum pacto præstandi obsequium aliquod temporale, simoniacus est: secus si conferat cum pacto præstandi onera beneficio annexa seu imposita tempore institutionis, seu vacationis. Præterea qui beneficium confert vel procurat in compensationem obsequiorum, seu ad extinguenda debita, simoniacus est: secus si beneficium conferat vel procuret animo conciliandi sibi benevolentiam, etiam si mediante benevolentia, seu amicitia temporale luctum speret. *ibid. num. 8 & seq.*

7. Aulici vel famuli obtinentes beneficia à Cardinalibus vel aliis Prælatibus quibus inserviunt, simoniam non committunt, modò inserviant absque pacto tacito vel expresso recipiendi beneficium propter obsequium præstitum. *ibidem num. 12.*

8. Per *munus à lingua* intellige actionem precum, seu supplicationum & intercessionum quæ lingua exerceri solent in favorem illius qui rem spiritualem confert. Ut autem huiusmodi actio, seu preces rationem pretii habeant, opus est, ut fiant ex pacto expressè vel tacitè inito cum eo qui spirituale confert; tunc enim pretio æstimantur, & commutari videntur cum re spirituali. Unde qui pecunia inducit familiarem vel amicum Episcopi ad petendum pro se, vel pro alio beneficium, simoniam committit, cum pecunia pareret sibi viam ad beneficium. *ibidem n. 13 & 14.*

9. Verum tamen est familiares Prælatorum non esse reos simoniæ, dum pecuniam accipiunt ob facilem ingressum, quem aliis præbent ad Prælatum, neque etiam admonentem Prælatum, & certiore facientem de meritis oratoris, modò intercessoris officium non gerat. Denique neque is est simoniacus, qui precibus impetrat sibi vel alteri beneficium, modo nullum intercedat pactum, *ibid. n. 15 & seq.*

10. Ad cognoscendum an res temporalis tradita sit pro re spirituali, iudicium ferendum est ex assertionem delinquentis, & ipsius iudicio standum est; quia culpa simoniæ magna ex parte

parte pender ab intentione operantis. *ibid.* §. 2. *num.* 1.

Quoruplex sit simonia.

ii. Simonia triplex est, mentalis, conventionalis & realis. *ibid.* q. 2. *n.* 1.

12. Mentalis dupliciter accipitur: primò pro nudo proposito seu desiderio committendi simoniam; & hæc nullâ ratione cum externo actu conjungitur: secundò simonia mentalis accipitur pro illa actione quæ fit quidem mente simoniaca, sed ex se, & ex circumstantiis simoniam non præfert, nec apparet exterius ulla simoniæ labes *ibid.* *n.* 2.

13. Simonia conventionalis consistit in pacto; seu conventionem expressa vel tacita, dandi vel recipiendi temporale pro spirituali: hæc simonia distinguitur à mentali ob conventionem externam, quam non includit mentalis; distinguitur verò à reali, quia non habet adjunctam rei traditionem *ibid.* *num.* 3.

14. Simonia realis est illa quæ res temporalis traditur vel accipitur pro spirituali: hæc incompleta dicitur, dum ex utraque tantum parte res traditur; completa verò, dum res ex utraque parte traditur. *ibid.* *n.* 4. & 5.

15. Datur adhuc simonia confidentialis realis, dum videlicet beneficium re ipsa renuntiatur, vel confertur cum pacto ut sibi vel alteri restitatur, vel ut sibi vel alteri pars fructuum tradatur. *ibid.* *n.* 6.

16. Simonia ficta committitur dum quis exterius promittit rem spiritualem pro temporali, vel rem temporalem pro spirituali absque animo tradendi, & se obligandi ad rem ipsam tradendam; & hæc simonia non est vere simonia, sicut fictum aurum non est aurum.

17. Sed modo dubium est, utrum mentalis simonia semper committatur tradendo temporale occasione spiritualis, vel è contra? Respondetur non committi, nisi spirituale intendatur tamquam pretium rei spiritualis, vel temporale tamquam pretium rei spiritualis, vel nisi mens seu intentio feratur in objectum simoniacum solum ob Ecclesiæ prohibitionem, seu nisi intentio sit prava. *ibid.* *n.* 9. & 10.